

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УМОВАХ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Сучасні темпи глобалізації, нарощення обсягів промислового виробництва, збільшення споживання призводять до значних перевитрат енергоресурсів і, як наслідок, – нанесення суттєвої екологічної шкоди довкіллю. В останні роки ця проблема стає більш актуальною для світової спільноти, набуває екологічного забарвлення. Відповідно це дає позитивний поштовх розвитку відновлювальної або альтернативної енергетики.

Практично вся територія України придатна для формування і використання систем теплопостачання з використанням сонячної енергії. Найперспективнішими регіонами країни для розвитку сонячної енергетики є Кримський півострів та степова Україна[1]. Розвиток цього сегменту ринку активно розпочався у 2010 році. До 2010 року Україна рік не мала жодної великої сонячної електростанції. Натомість 2011-го в країні вже працювали батареї потужністю 67,55 МВт, у Криму було збудовано найбільший сонячний парк Європи та світу. У листопаді 2011-го наша країна вперше увійшла до рейтингу компанії Ernst & Young, який щоквартально розраховує індекси інвестиційної привабливості країн для розвитку енергетики на поновлюваних джерелах. Ми зайняли 32 позицію серед ТОП-40 країн світу, де умови для інвестицій в цю галузь вважаються найкращими [2]. Крім того інвестори з ряду країн заявили про плани щодо реалізації низки проектів в різних регіонах України. Наприклад, найближчим часом повинна розпочати роботи з будівництва сонячної станції в Херсонській області чеська група компаній Star, стартують проекти інших інвесторів на майданчиках у Криму, Одеській, Запорізькій та інших областях[3].

В Україні надзвичайно високий навіть за мірками розвинених країн пільговий «зелений» тариф. Скажімо, атомні електростанції отримують за 1 кВт-год електроенергії лише 21 копійку, тоді як «соняшники» – 505,09 копійок (63 центи амер.долара). Різниця – у 24 рази. Для порівняння, українські промислові споживачі платять за кіловат-годину 67,10 та 87,62 коп (відповідно, перший і другий класи напруги). Ще одне порівняння – в Німеччині, яка є світовим лідером у сфері сонячної енергетики, одні з найвигідніших зелених тарифів, – з січня 2012 року «зелений» тариф для сонячних електростанцій буде зменшено з нинішніх 28,74 до 24,43 євроценти. Натомість український тариф у євроцентах (48,42 євроценти) перевищуватиме німецький у 2 рази [4].

Ще однією особливістю українського ринку сонячної енергетики є законодавчі умови щодо використання вітчизняних суб'єктів господарювання у процесі встановлення фотоелементів. З 1 січня 2013

року, щоб отримати зелений тариф щодо електрики, генерованої з використанням сонячного випромінювання, повинні використовуватися сонячні модулі з часткою сировини українського походження у витратах на виробництво не менше 30%, а з 1 січня 2014 – 50% [5].

Отже, ринок альтернативної енергії в Україні має сприятливі умови для активного розвитку, іноземні інвестори активно використовують цей сприятливий мікроклімат. З іншою стороною, теперішні умови функціонування є збитковими для ринкової інфраструктури і населення. Необхідною є уніфікована енергетична стратегія, що створюватиме передумови для припливу іноземних інвестицій в українське виробництво сонячних колекторів та становлення відповідної культури споживання. Адже, як свідчить статистика, українці сонячні батареї купують вкрай мало, та й те китайського виробництва. Відповідно вітчизняні виробники понад 90% своєї продукції експортують до країн ЄС (Німеччини, Франції, Іспанії, Італії, Португалії).

1. *Нетрадиційна енергетика: основи теорії та задачі : навч. посібник / Дмитро Дудюк, Святослав Мазепа, Ярослав Гнатишин. – Львів : Магнолія- 2006, 2009. – 187с.* 2. «Зелений тариф» в Україні доступний лише юрособам. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://vkurse.ua> 3. Ігор Русланов. Україну визнали привабливою для «зелених» інвестицій. [Електр. ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://economics.unian.net> 4. Євген Лакінський. Ключові встановили в Криму другу сонячну електростанцію на 80 мегаватт. Українцям це коштуватиме 51 мільйон євро щороку. [Електр. ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://texty.org.ua> 5. Україна. Закони. Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення «зеленого» тарифу: Закон України, 25.09.2008 р. №601-VI // Урядовий кур'єр. – 2008. – 21 жовт. – С.11.; Голос України. – 2008. – 21 жовт. – С.3.; Офіційний вісник України. – 2008. – №79. – С.109-110.; Відомості Верховної Ради України. – 2009. – №13. – С.446-447.